

A

1936
—
IX.

312 ig. jegyzék

"Levoča, Múzeum - Múzeum, Lőcse: Matica Slovenská, Martin:"
"Régi nyomtatványok:"

1.cím: A jegyzék szövege

Zoznam spisov urcenyh na fotografovanie pre MTA

1 é.312.sz.

Fényképezési igényjegyzék.

1/ Levéltári intézet: Levóca, múzeum.

Matica Slovenská, Martin.

2/ Tematika: régi nyomtatványok.

Staré tlačivá.

A kutatás és a jegyzék összeállítása

Borsa Gedeon munkája.

Vyskum prevádzal a zoznam zostavil

Gedeon B o r s a .

A fényképezés módja:

Az általános utasítás szerint. Az egyes felvételek jelzettelirata:
"Régi nyomtatványok, Levóca:"

Spósov fotografovania:

Podľa všeobecnej inštrukcie. Nápis jednotlivých záberov: "Régi
nyomtatványok, Levóca:"

°/°

L E V O C A, Muz (tarl6ban)

Biner Hilatus Ernestus: Tractatus methodica.

II. 593

Leutschoviae, 1642. 4° [41 level 4°

(50) = 8.00

Handwritten notes: Jede Menge
versteht.

Handwritten notes: Historie Sonstige Werke

312.19.1

0/63

312 ig.jegyzék

"Levoča, Múzeum - Múzeum, Lőcse: Matica Slovenská, Martin:"

"Régi nyomtatványok: Hilarius E.Biner: Tractatus methōica"

2.cim: Egyetlen tétele végig

TRACTATIO METHODICA
VBIQVITATIS
SEV OMNIPRÆSEN-
TIÆ DIVINÆ IN GENERE,

Quam
Censuræ publicæ submittit
*HILARIUS ERNE-
STUS BINER, SCHOLAE
Neosoliensis Rector,*

RESPONDENTE
BARTHOLOMÆO BVSSÆO,
LEUTSCHOVIENSI,
Hungaro.

Mense-Majo.

LEUTSCHOVIAE,
E TYPOGRAPHEO BREWERIANO.

Anno Domini: M. DC. XLII.

VIRIS,

*Perquam Reverendis, Excellentis, Generosis, Nobilis.
Amplis, Consultis, Prudentis, nec non vario variarum
rerum usu & experientiâ doctissimis.*

Dn. M. PETRO ZABLERO,

V. Regiarum Lib. Civitatum, aliarumq; con-
junctarum Ecclesiarum Superintendenti, & Ecclesiæ
Leutschoviensis Antistiti, ut vigilantissimo, ita meritissimo.

Dn. IV DICI, cæterisq; in Inclyta
Liberaq; Leutschov: Rep. Ordinis Senato-
rij Assessoribus laudatissimis.

Dn. JOHANNI SÖLDNER,

*De Ubrisz, S. C. Regiæq; Mag. Tricesimatori & Po-
starum Magistro apud Leutschovienses spectatissimo.*

nec non

Dn. FRIDERICO PORST,

Viro Generis Nobilitate, Virtutum laude,
multipliciq; doctrinâ ornatissimo, Patricio Leutschov-
iensi florentissimo, Literario ordini faventissimo.

*Dominis Mecenatibus, Fautoribus & Patronis beni-
gnissimis, usq; quaq; summâ animi obser-
vantia colendis,*

In debitæ observantiæ symbolum, cum ardenti omnis sa-
lutis comprecatione Hoc Exercitium Theologicum
dedico, ex officio, ex animo, quia debeo,
quia cupio.

*Bartholomæus Bussens L. P.
Respondens.*

THESIS I.

Ubiq; seu omnipræsentem esse, inter
propria DEI referri attributa, non tam ratio
Philosophorum, quàm sacrarum literarum
paginaæ asserunt.

I I.

Est autem ubiquitas seu omnipræsentia proprium DEI
attributum, quo creaturis omnibus suâ essentiâ præ-
sens est, omnia novit, omnia potest, omnia sustentat, o-
mnia gubernat, pro suo placito ad gloriam suam & certum
creaturarum finem.

I I I.

Nec solùm Essentiâ suâ ubiq; in hoc mundi theatro, est
Deus, sed etiam potentiam, bonitatem & justitiam
suam in omnibus creaturis exerit atq; declarat.

I V.

Hoc proprium, ut sit omnipræsens seu ubiq;, DEUS à
se & in se ab æterno, sine principio habet, ac illud
quoq; retinet immutabiliter in æternum.

V.

VT enim ipsa DEI Essentia immutabilis est, ita & hæc
proprietas DEI, mutationi non est obnoxia, ut pote,
quæ cum Essentia Divina est eadem perfectissimè.

V I.

HÆc omnipræsentia DEI potissimum respectu totius
mundi prædicatur & consideratur: quia in universita-
te hac à se creatâ Deus ubiq; seu omnipræsens est, velut
benè habet versiculus;

Enter præsenter Deus hîc & ubiq; potenter.

V I I.

Aliàs accuratè loquendo, omnipræsentia Dei etiam ad
spacia extra mundum imaginaria sese extendit: & nisi

A 2

hoc

hoc esset, mundi tantum partibus finitis Deus clauderetur & coarctaretur; adeoque nec infinitus censeretur, nec immensus dici posset, quod absurdum sensu, in id impium dictu.

VIII.

Rectè nihilominus Deum ubique; & nullibi esse veteres dixerunt Philosophi: ubique repletivè & Majestaticè; nullibi, circum scriptivè aut finitivè.

IX.

Ubiq; totus est Deus, tota sua Essentiâ, integrè, non mutilatè; nec tamen pluralitas Essentiæ inde sequitur, aut plures Dii, quod vesana posset colligere ratio, vel deniq; Majestatis Divinæ sordida quædam infectio, quam carnaliter statuere, crassissimus error est.

X.

Ut enim clarissimum Solis lumen, & si suis collustret res sordissimas & spurcissimas radiis, nihil quidquam sordidi inde contrahit: ita nec omnipræsens Essentia Divina, etsi sese ad singula quæq; mundi loca, etiam impuriora, extendat, aliquid inquinamenti vel sordium accipit.

XI.

Porro, Ubiquitas hæc fit citra Essentiæ Divinæ expansionem, & quidem invisibiliter: licet interdum Deus sese manifestet, suo quodam modo, suis scilicet creaturis, conveniente, qui propterea non ipsam Essentiam Dei infinitam immensam coarctat aut abolit.

XII.

Planius autem explicandum & evolendum non nihil est, quando dicitur: Deus est ubique; . 1. Essentiæ suæ. 2. Omniscientiæ. 3. Omnipotentia. 4. Sustentationis. 5. Gubernationis præsentia.

XIII.

Essentiâ suâ Deus est ubique; , quando præcipuè suo officio

officio & rebus in eo contentis adest, à suo opere non discedit, ut aliàs architectus à suo ædificio, aut navi extructa remotior est, & eandem relinquit: sed adest suo operi semper, illud conservat, certo modo ac sine moderatur ac regit.

XIV.

Omniscientiâ Deus ubique est, quoniam omnia novit & in omnibus creaturis omnia perspicit: nihil prorsus ei occultum est, aut occultum fieri potest.

XV.

Omnipotentia Deus ubique est, quia omnipotens est in omnibus creaturis: & nihil Deo impossibile est; omnia enim, quæ vult, facit, & facere potest.

XVI.

Sustentatione creaturarum rerum Deus omnipræsens est, primò earum, quæ non multiplicantur propagatione, ut; cælum, astra, terra, mare, aër, ignis, flumina, scaturigines, montes, valles. &c.

XVII.

Secundò, sustentatione creaturarum, quæ propagatione multiplicantur, ut sunt; Species animalium omnes, homines, jumenta, pecora, feræ, volucres, pisces & similia, quæ Dei benedictione secundum ordinem naturæ generantur. &c.

XVIII.

Præterea, Deus est ubique; Gubernatione omnium rerum creaturarum rationalium & brutarum, animatarum & inanimatarum, visibilium & invisibilium, liberrimè, potentissimè, efficacissimè.

XIX.

Gubernat autem Deus creaturas suas, vel gratiâ, & favore, & tum eis omnis generis beneficia confert, cum spiritualia, tum corporalia; vel irâ & indignatione, &

tum eas serverè punit, imò, ceu ignis consumens dissipat.

XX.

Non autem tantùm gubernat creaturas suas impiè agentes puniendo: sed & iisdem ante pœnam peccati metas statuendo, quousq; grassari debeant, nec plus ultra permittit aut concedit.

XXI.

Et hæc omnia facit non necessitate quadam causarum secundarum, sed liberâ beneplaciti voluntate, secundùm quam etiam sine ordine naturali agere, & contra eum facere potest, quæcunq; vult: est enim superior omnibus creaturis, adeoq; Dominus omnium creaturarum.

XXII.

Fines seu effectus primarii omnipræsentiæ Divinæ generales sunt, primò, totius mundi subsistentia; nam nisi Deus omnipræsentiè conservaret mundum, non subsistisset hucusq;, nec adhuc subsisteret.

XXIII.

Secundò, beneficiorum Divinorum in omnibus creaturis dilucidissimus conspectus: pœnarum quoq; juxta ordinem justitiæ in ipsis creaturis expressa & in fallibilis certitudo.

XXIV.

Tertiò, rationalium creaturarum omni in loco reverentia, cultus, timor, & fiducia Deo habenda: His enim Deum celebrare jubentur & tenentur.

XXV.

Hinc ingens piis hominibus solatium exurgit, quòd ubiq; Deus illis propè sit, & ubiq; precibus devotis compellari possit, ubiq; tandem ope Divinâ juvare invocatus velit ac possit.

1. *Quis*

I.

Quis non miretur divinum Numen, ubiq;
Dum transgressores punit, amatq; pios?
Mens pia, præsentem clementi crede Jehovah
Vultu; terribili turba maligna puta.

apRector.

II.

Ad Respondentem.

Contemni, licet ars, & alma Virtus
Multis visa fit, & laboret omni
De patricinio, suos meretur
Patronos tamen ars, & alma virtus.
Qui virtutis habet sacrum decorem,
Artes sedulus imbibit Sophorum,
Volvit, pensitat, hisq; mente in hæret,
Non temnetur is à bonis; malorum
Sunt ridenda malæ venena lingvæ.
Est placere pudormalis; beatum
Sed placere bonis, bonos videbis
Gratis officiis juvare doctos.
Sic tu digna capis; feresq; fructus
Dignos, dignè operam locans Camenis,
Perge! insta! atq; Deum tuo labori
Præsentem, comitesq; junges Musas.
Sic mens debilis irrigata Sacris
Pleno vincet onus labore plenum;
Pleno

Pleno promet opus favore pl. num.
Sic, sic gloria, sic decus paratur,
Sic fontes Heliconis, aut Lycea
Quæruntur, dabiturq; sic Tropæum
Virtutis; preciumq; mortis expers.

*Maximil-Methodius Georgines
à Töplicz p: 1. Coll. 3. claf.*

I I I.

Eximiam querunt alij per inania laudem,
Aut magnum Sophies nomen ab arte parant.
Tu tibi Theulogicis famam, Buffæe, duellis
Gignis, dum Numen, quòd sit ubiq; probas.
Perge, labor placet iste Deo, tibi pullulat inde
Utilitas, nullo qua peritura die.

*H'ob⁹ Hlobyck Rosemont
Lipt-Hung.*

I V.

Dum Buffæe Deum defendis ubiq; locorum
Presentem: digno digna labore subis.
Adde fidem scripto, fidei quoq; jungito vitam,
Sic tibi, sic presens, Hic & Ubiq; DEUS.

*Candoris & amoris ergo pos.
Christophorus Grebner Silesius.*

F I N I S.